

T.C.
ONİKİŞUBAT KAYMAKAMLIĞI
İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurul Kararları

KARAR NO : 2025/18
KARAR TARİHİ : 09.09.2025

Kahramanmaraş Onikişubat İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurulu, 1593 Sayılı Hıfzıssıhha Kanununun 27. maddesi gereği 09.09.2025 tarihinde saat 11:00 itibariyle aşağıdaki kararları almıştır.

İnsanlar, özellikle sanayi devrimi ile birlikte fosil yakıtlarını kullanarak dünyaya ciddi bir emisyon yükü oluşturmaya başlamışlardır. Atmosfere salınan birçok gazlar içerisinde (SO₂, CO, CO₂, N₂H gibi) özellikle karbondioksit (CO₂) salınımı dünyamızda sera etkisi yaparak binlerce yıldır var olan iklimin seyrini değiştirmektedir. İklim değişikliği; çağımızın en önemli çevresel ve ekonomik sorunları arasında ön sıralarda yer alan, özellikle bulunduğumuz coğrafyada sağlıktan tarıma, yaşamın her alanında olumsuz etkiler oluşturan son derece karmaşık bir sorundur. 1850 yılından bu yana yapılan ölçümlere göre dünyamız ısınmaktadır. Bu süreç son 30 yılda daha da belirgin hale gelmiştir ve son 10 yıl ise insanlık tarihinin en sıcak dönemi olarak da kayıtlara geçmiştir.

İklim değişikliği; sağlığın sosyal belirleyicilerini (Cinsiyet, yaş, ırk, eğitim, sosyoekonomik durum, yaşam standartları, yaşanılan yer, medeni durum vs.), birey ve toplum sağlığını, diğer sektörlerin sağlıklı ilişkilerini etkileyecektir. Değişen iklimin Türkiye’de ulusal hastalık yükünü artırabileceği düşünülmeli, sağlık sektörü, iklim değişikliğinin sektörel risk analizinin merkezinde olmalıdır. Türkiye’de iklim değişikliğinden kaynaklı öne çıkan tehlikeler kuraklık, şiddetli yağışlar, sıcak hava dalgası ve şiddetli rüzgarlardır. T.C. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yayımladığı İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planında (2024-2030) sağlık sektörünün tehlikeleri; altı madde ile sıralanmıştır. Bunlar: 1. Aşırı Hava Olayları 2. Su Kaynaklarında Değişim, 3. Deniz Seviyesinin Yükselmesi, 4. Sıcak ve Soğuk Hava Dalgaları, 5. Hava Kalitesinde Değişim, 6. Ultraviyole Radyasyon Artışı. Söz konusu tehlikelerin bireysel ve toplumsal sağlık üzerine sekiz etkisi görülebilecektir. Bunlar: 1. Sıcak ve soğukla ilişkili hastalıklar, 2. Ultraviyole radyasyonun yan etkileri, 3. Hava kalitesindeki değişimlerin yol açtığı sağlık sorunları, 4. Gıda ve su ile ilişkili hastalıklar, 5. Değişen bulaşıcı hastalık etkenleri, 6. Vektörlerle ilişkili hastalıklar, 7. Ruh sağlığı sorunları, 8. Yeni ve yeniden ortaya çıkan hastalıklardır.

İklim değişikliğinden etkilenebilirlik ve buna bağlı olarak ortaya çıkan uyum ihtiyaçları yerel, ulusal ve bölgesel koşullara göre değişkenlik gösterdiğinden yerel dinamikler bu noktada ön plana çıkmaktadır. Bu çerçevede ilçemizde öncelikle iklim değişikliğine uyum sağlamak ve iklim değişikliğinden kaynaklanan zararları asgari seviyeye indirmek ön hedef olarak belirlenmiştir. Bunun yanı sıra iklim değişikliğine neden olan faktörleri ortadan kaldırmak için planlamalar yapılması ve denetimlerin sıklaştırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda;

1- Sıcak hava dalgası tehlikesine göre illerin maruziyeti ve etkilenebilirlikleri birlikte değerlendirilerek sağlık sektörü için risk analizi yapılmıştır. Buna göre, etkilenebilirlik düzeyi oldukça yüksek olan Güneydoğu ve Doğu Akdeniz Bölgesi illerinin risk seviyeleri de en yüksek seviyede tespit edilmiştir. İlçemiz Doğu Akdeniz Bölgesinde yer aldığından sıcak hava dalgası tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Sıcak hava dalgasına maruz kalınan günlerde toplum sağlığının korunması için bireysel ve kurumsal önlemlerin alınması elzemdir. Bu noktada ilgili kamu kurumlarımızın halkı bilgilendirme amaçlı aksiyon alması gerekmektedir. Bu kapsamda aşırı sıcak havadan korunma amacıyla vatandaşların gün içinde sıcaklığın en yüksek olduğu saatlerde mümkünse kapalı alanlarda bulunmaları, bu durum mümkün değilse özellikle açık alanda çalışanlar için güneş ışınlarına direk maruziyeti azaltıcı tedbirler kapsamında güneş kremi, şapka ve şemsiye kullanımı, kamu kurumlarının bekleme salonlarında klima kullanımı, toplu taşıma araçlarında klima kullanımı, bu süreçte klima kullanılan toplu yaşam alanlarının periyodik havalandırmasının yapılarak bulaşıcı hastalıkların önlenmesi, sıcak havalarda aşırı sıvı kaybı olduğundan bol sıvı tüketiminin teşvik edilmesi ve bu maksatla toplu yaşam alanlarına sebil türü içme suyu kaynaklarının konması hakkında, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının gereken uygulamaları yaparak, toplumda farkındalığın oluşturulmasına ve uyarı anons/ duyuruların yapılmasına,

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre dünya çapında açık tenli popülasyonlarda cilt kanserinin görülme sıklığında belirgin bir artış gözlemlenmiştir. Güneşten ve muhtemelen solaryum gibi yapay kaynaklardan aşırı UV radyasyonuna maruz kalmayla güçlü bir şekilde ilişkilidir. Mevcut kanıtlar, güneşe maruz kalmayla ilgili kişisel alışkanlıkların UV radyasyon hasarı için en önemli bireysel risk faktörünü oluşturduğunu göstermektedir.

UV Endeksi, UV radyasyonuna aşırı maruz kalmanın riskleri konusunda kamuoyunun farkındalığını artırmak ve insanları koruyucu önlemler alma ihtiyacı konusunda uyarmak için önemli bir araçtır. UVI, UV radyasyonunun seviyesi ve güneşe maruz kalmanın potansiyel tehlikesi hakkında bir gösterge sunar. Bireylerin sağlıklı seçimler yapmasına yardımcı olabilir. Dünya Sağlık Örgütüne göre UV indeksinin güneşe maruz kalma potansiyeli şu şekilde açıklanır:

UV indeksi 0 ile 2 : Güvenle dışarıda olmanın tadını çıkarabilirsiniz!

UV indeksi 3 ile 7: Öğle saatlerinde gölge arayın! Üzerinize güneş ışınlarını geçirmeyen kıyafet giyin, güneş kremi sürün, şapkanızı takın ve şemsiye kullanın!

UV indeksi 8 ve üzeri: Öğle saatlerinde dışarıda olmaktan kaçınınız! Gölge aradığınızdan emin olun! güneş ışınlarını geçirmeyen kıyafet, güneş kremi, şapka ve şemsiye şart!

2- Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun 2015 tarihli İklim Değişikliğinin Sağlık Üzerine Olumsuz Etkilerinin Azaltılması Ulusal Programı Ve Eylem Planı doğrultusunda iklim değişikliğinin sağlık üzerine getirdiği olumsuzluklardan toplumsal ve bireysel düzeyde korunmak için bilinçlendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi kapsamında; yazılı, işitsel ve görsel metotlar kullanılarak UV ışınlarının zararları konusunda farkındalık artırılmalıdır. Onikişubat Belediyesinin, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün, İlçe Sağlık Müdürlüğünün ve İlçe Müftülüğünün bahse konu hakkında toplumu bilgilendirici faaliyetler yapmasına ve yapılan faaliyetlerin İlçe Umumi Hıfzıssıhha Kurulunda değerlendirilmek üzere Onikişubat İlçe Sağlık Müdürlüğüne bildirilmesine,

3- Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun 2015 tarihli İklim Değişikliğinin Sağlık Üzerine Olumsuz Etkilerinin Azaltılması Ulusal Programı Ve Eylem Planı doğrultusunda aşırı sıcaklar nedeniyle meydana gelen orman yangınlarının olumsuz etkilerinden hedef grubun (kronik hastalığı olanların, özürllülerin, yeni doğanların, yaşlıların ve diğer hassas grupların) korunmasına yönelik çalışmalar kapsamında;

a) Orman yangınları sonucu meydana gelen toz ve dumanın rüzgârın etkisi ile oluşabilecek olumsuz sağlık etkileri hakkında İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, İlçe Belediyesi, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve İlçe Müftülüğü tarafından toplumun bilinçlendirilmesine,

b) İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından orman yangınları sonrasında oluşabilecek muhtemel gıda zincirindeki kimyasal risklerin tespit edilmesi ve izlenmesine,

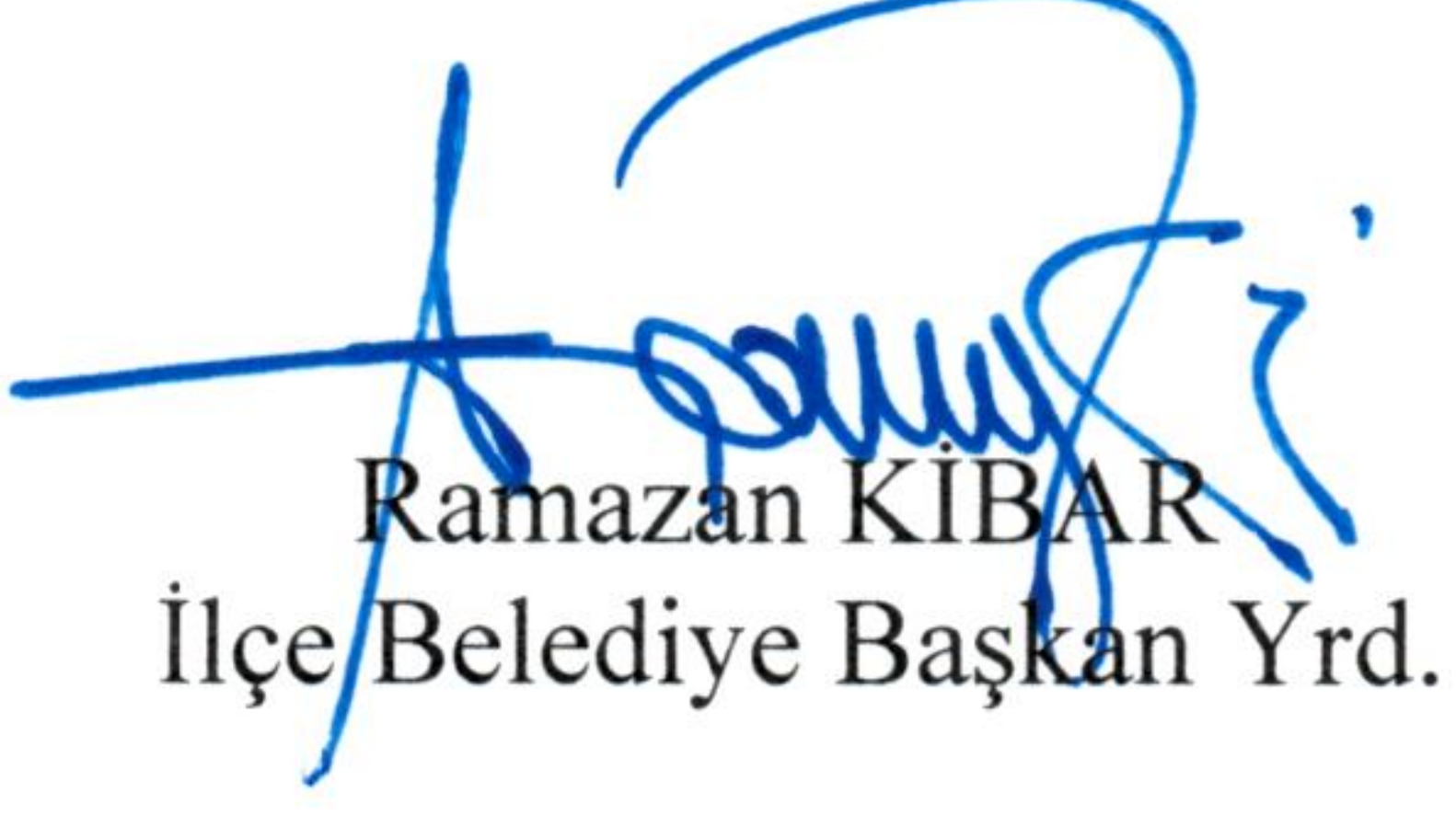
4- Kamu kurumlarında ve Tüzel kurumlarda iklim değişikliği ile ilgili yapılan ve yapılması planlanan tüm çalışmaların Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğüne bildirilmek üzere Onikişubat İlçe Sağlık Müdürlüğüne gönderilmesine,

5- Bahse konu kararlar ilan edilmek üzere Onikişubat Belediyesi ve Onikişubat Kaymakamlığı Web sitesinden yayımlanmasına,

6- Alınan idari tedbirlere uymayanlara 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunun 282. maddesi ve ilgili kanun maddelerine göre idari işlemin Kaymakam tarafından tesis edilmesine,

Kurulumuzca oy birliği ile karar verilmiştir.

Salih ÇİĞDEM
Kaymakam

Ramazan KIBAR
İlçe Belediye Başkan Yrd.

Dr. Gülsüm KERKÜTLÜOĞLU
İlçe Sağlık Müdürü

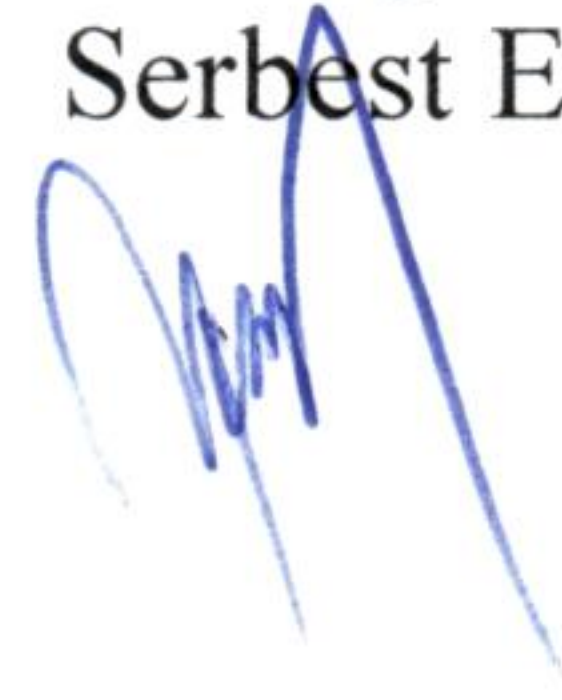
Harun KURT
İlçe Milli Eğitim Müdürü

İsmail KIRAC
İlçe Tarım ve Orman Müdürü

Uzm. Dr. Halil KAHVECİ
Serbest Tabip

Ecz. Fatma Nilgün KARSLIGİL
Serbest Eczacı